अत्रोत्तरंगृध्रगोमायुभ्यांयुगपत्प्रार्थ्यमानस्यशिशोःस्वजननिरोधात्कंचित्कालमवस्थितस्यईश्वरेणयथाजीवनंदत्तंएवमेवेश्वरोनुगृह्णातीत्याख्यायिकामुखेनैवाह शृणुपार्थेत्यादिना स्पष्टार्थोऽध्यायशेषः॥२॥

भीष्मउवाच शृणुपार्थयथावृत्तमितिहासंपुरातनं॥ गृध्रजंबुकसंवादंयोवृत्तोनैमिषेपुरा ॥ २ ॥ कस्यचिद्ब्राह्मणस्यासीद्दुःखलब्धःसुतोमृतः॥ बालएवविशालाक्षोबालग्रहनिपीडितः॥ ३॥ दुखिताःकेचिदादायबालमप्राप्तयौवनं॥ कुलसर्वस्वभूतंवैरुदंतःशोकविह्वलाः॥ ४॥ बालंमृतंगृहीत्वाथश्मशानाभिमुखाःस्थिताः॥ अंकेनैवचसंक्रम्यरुरुदुर्भृशदुःखिताः॥ ५॥ शोचंतस्तस्यपूर्वोक्तान्भाषितांश्चासकृत्पुनः॥ तंबालंभूतलेक्षिप्यप्रतिगंतुंनशक्नुयुः॥ ६॥ तेषांरुदितशब्देनगृध्रोभ्येत्यवचोब्रवीत्॥ एकात्मजमिमंलोकेत्यक्त्वागच्छतमाचिरं॥ ७॥ इहपुंसांसहस्राणिस्त्रीसहस्राणिचैवह॥ समानीतानिकालेनहित्वावैयांतिबांधवाः॥ ८॥ संपश्यतजगत्सर्वंसुखदुःखैरधिष्ठितं॥ संयोगोविप्रयोगश्चपर्यायेणोपलभ्यते॥ ९॥ गृहीत्वायेचगच्छंतियेनयांतिचतान्मृतान्॥ तेप्यायुषःप्रमाणेनस्वेनगच्छंतिजंतवः॥ १०॥ अलंस्थित्वाश्मशानेऽस्मिन्गृध्रगोमायुसंकुले॥ कंकालबहुलेरौद्रेसर्वप्राणिभयंकरे॥ ११॥ नपुनर्जीवितःकश्चित्कालधर्ममुपागतः॥ प्रियोवायदिवाद्वेष्यःप्राणिनांगतिरीदृशी॥ १२॥ सर्वेणखलुमर्तव्यंमर्त्यलोकेप्रसूयता॥ कृतांतविहितेमार्गेमृतंकोजीवयिष्यति॥ १३॥ कर्मांतविरतेलोकेअस्तंगच्छतिभास्करे॥ गम्यतांस्वमधिष्ठानंसुतस्नेहंविसृज्यवै॥ १४॥ ततोगृध्रवचःश्रुत्वाप्राक्रोशंतस्तदानृप॥ बांधवास्तेभ्यगच्छंतपुत्रमुत्सृज्यभूतले॥ १५॥ विनिश्चित्याथचतदाविक्रोशंतस्ततस्ततः॥ मृतमित्येवगच्छंतोनिराशास्तस्यदर्शने॥ १६॥ निश्चितार्थाश्चतेसर्वेसंत्यजंतःस्वमात्मजं॥ निराशाजीवितेतस्यमार्गमावृत्यधिष्ठिताः॥ १७॥ ध्वांक्षपक्षसवर्णस्तुबिलान्निस्तृत्यजंबुकः॥ गच्छमानान्स्मतानाहनिर्घृणाःखलुमानुषाः॥ १८॥ आदित्योऽयंस्थितोमूढाःस्नेहंकुरुतमाभयं॥ बहुरूपोमुहूर्तश्चजीवत्यपिकदाचन॥ १९॥ यूयंभूमौविनिक्षिप्यपुत्रस्नेहविनाकृताः॥ श्मशानेसुतमुत्सृज्यकस्माद्गच्छतनिर्घृणाः॥ २०॥ नवोस्त्यस्मिन्सुतेस्नेहोबालेमधुरभाषिणि॥ यस्यभाषितमात्रेणप्रसादमधिगच्छत॥ २१॥ तेपश्यतसुतस्नेहोयादृशःपशुपक्षिणां॥ नतेषांधारयित्वातान्कश्चिदस्तिफलागमः॥ २२॥ चतुष्पात्पक्षिकीटानांप्राणिनांस्नेहसंगिनां॥ परलोकगतिस्थानांमुनियज्ञक्रियामिव॥ २३॥ तेषांपुत्राभिरामाणामिहलोकेपरत्रच॥ नगुणोदृश्यतेकश्चित्प्रजाःसंधारयंतिच॥ २४॥

॥ ३ ॥ ४ ॥ ५ ॥ ६ ॥ ७ ॥ ८ ॥ ९ ॥ १० ॥ ११ ॥ १२ ॥ १३ ॥ १४ ॥ १५ ॥ १६ ॥ १७ ॥ १८ ॥ १९ ॥ २० ॥ २० ॥ २१ ॥ २२ ॥ २३ ॥ २४ ॥

Digitized by Google